

WWF

RAPPORT

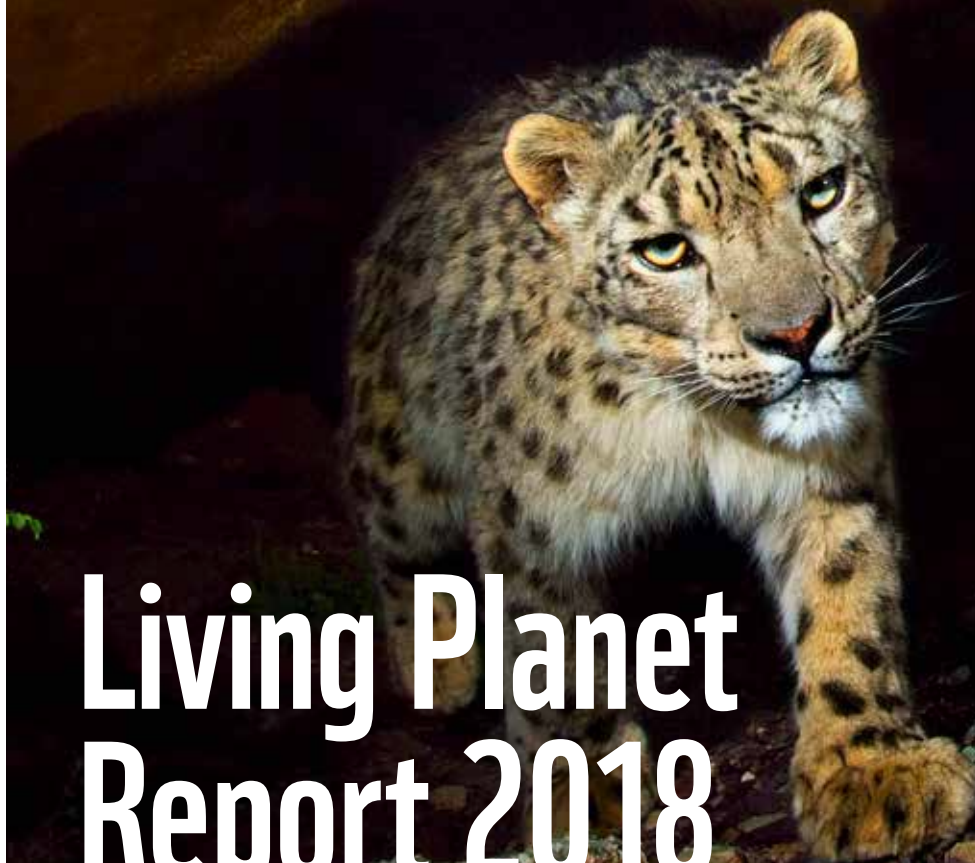
2018

RAPPORTEN HAR
TAGITS FRAM
I SAMARBETE MED:

ZSL
LET'S WORK
FOR WILDLIFE

Living Planet Report 2018

Svensk sammanfattning

DAGS ATT VÄNDA TRENDEN NU!

Håkan Wirtén
Generalsekreterare
Världsnaturfonden WWF

**”VI HAR ÖKAT VÅRT
VÄLSTÅND OCH MÅNGA HAR
LYFTS UR FATTIGDOM, MEN
BAKSIDAN AV MYNTET
ÄR KLIMATHOT OCH
FÖRSTÖRD NATUR.”**

För 20 år sedan kom den första upplagan av WWFs Living Planet Report som alltsedan dess återkommande gett oss en bild av tillståndet på jorden. Då liksom nu ser vi att kurvan för biologisk mångfald pekar åt helt fel håll och att pressen på naturresurserna ökar. Årets rapport är en omskakande läsning. Den visar en 60-procentig nedgång av antalet ryggradsdjur i världen mellan 1970 och 2014. Studien omfattar hela 16 704 populationer av 4 005 olika arter. Om utvecklingen fortsätter i samma takt, och inget tyder på något annat, riskerar vi att ha förlorat två tredjedelar av mängden vilda ryggradsdjur 2020.

Vikande trend för många vilda djur

Vi kan vara på väg i den sjätte massutrotningen. Förlust av livsmiljöer och överexploatering är främsta orsakerna och där inte minst jordbruk och livsmedelsproduktion utgör en starkt pådrivande kraft. Det vi ser kan dock tyvärr vara endast toppen på ett isberg. Living Planet Index som WWF tagit fram visar nämligen bara läget för ryggradsdjuren. För insekter, blötdjur, svampar, växter, maskar och andra organismer har vi väldigt lite kunskap. Många av dem har stor betydelse för ekosystemens funktioner och tjänster som vi är helt beroende av.

Sågar av den gren vi sitter på

Precis som med klimatet håller vi på att såga av den gren vi sitter på. Vi har ökat vårt välbefinnande och många har lyfts ur fattigdom, men baksidan av myntet är klimathot och förstörd natur. Under lång tid har vi tömt fiskbestånd, huggit ner urskogar, expanderat storskaligt jord- och skogsbruk, spritt farliga kemikalier och fraktat främmande arter kors och tvärs över världen.

Ljusare för valar och flera stora däggdjur

Det finns också hoppande exempel på när vi människor agerar och vänder negativa trender. Blåvalar och nästan alla andra stora valarter har ökat i antal efter att den kommersiella valfångsten stoppades. Och vem kunde för 50 år sedan drömma om att mer eller mindre helt försvunna rovfåglar, stora däggdjur och magnifika fiskarter skulle återkomma i våra svenska hav, skogar och fjäll?

Det är främst reglering av jakt och förbud av miljögifter som ligger bakom dessa få men glädjande siffror. Såväl stora som små åtgärder spelar roll – från att bygga insektshotell för pollinatörer och restaurera våtmarker – till internationella avtal som skyddar den biologiska mångfalden.

**"TILLSAMMANS KAN
VI VÄNDA KURVAN OCH
FÖRLUSTEN AV BIOLOGISK
MÅNGFALD INNAN DET ÄR
FÖR SENT. JAG HOPPAS DU
ANTAR UTMANINGEN."**

Vi behöver en kraftfull global överenskommelse för naturen

Utrotningen av vilda djur och arter måste upp högre på den politiska agendan. Vi måste bevara den biologiska mångfalden samtidigt som vi klarar matförsörjningen och stoppar den globala uppvärmningen. För att rädda naturen och vår framtid behövs kraftfulla politiska överenskommelser på alla nivåer och företag som förstår och tar ansvar för den allvarliga situation vi har försatt oss i. WWF uppmanar alla beslutsfattare, i politiken såväl som i näringslivet, och privatpersoner att agera nu.

Tillsammans kan vi göra skillnad och vända kurvan uppåt för biologisk mångfald. Frågan om förlusten av djur och natur måste få samma tyngd som klimatet; bägge är helt avgörande och lika viktiga. Jag hoppas du antar utmaningen.

Håkan Wirtén
Generalsekreterare

LIVING PLANET REPORT 2018 - korta fakta

Värdet av biologisk mångfald

- Arter och ekosystem har ett egenvärde i sig och är värda att bevara för sin egen skull.
- Naturens gratistjänster och kollektiva nyttigheter är livsnödvändiga för oss människor.
- Medicin, mat, hälsa och välbefinnande är beroende av den biologiska mångfalden.
- Naturens ekosystemtjänster värderas till cirka 125 tusen miljarder dollar om året.
- Stabila "planetära gränser" – det vill säga miljöprocesser som skapar stabilitet för livet på jorden – har gjort det möjligt för samhället att utvecklas. De planetära gränserna över-skrids nu så mycket att det på sikt hotar vår överlevnad.

Hoten mot naturen

- Förlust av livsmiljöer, överutnyttjande och jordbrukets expansion är de dominerande orsakerna bakom dagens förlust av arter.
- Ca 75 procent av jordens landareal är idag påverkad av människan; många gånger har detta haft en negativ påverkan på den biologiska mångfalden.
- Bin, andra pollinatörer och våra jordar, som är avgörande för vår mat, är under ökande press.

- Överfiske och plastföroreningar hotar våra hav, medan föroreningar, fragmentering och förstörelse av livsmiljöer har lett till en katastrofal nedgång när det gäller den biologiska mångfalden i våra sötvatten.

Living Planet Index 2018

- Living Planet Index visar att bestånden av däggdjur, fiskar, fåglar, groddjur och kräddjur minskat med 60 procent mellan 1970 och 2014. Förlusterna är störst i tropiska regioner och allra störst i Syd- och Mellanamerika där nedgången är 89 procent jämfört med 1970.
- Sötvattensarterna globalt har minskat med hela 83 procent sedan 1970.
- Living Planet Index omfattar 16 704 bestånd av ryggradsdjur av 4 005 arter. Vi vet däremot väldigt lite om insekter, blötdjur (bläckfiskar, musslor, sniglar och snäckor), svampar, växter, och markorganismer, som till exempel bakterier och maskar.
- Internationella avtal och omfattande vetenskaplig forskning har inte kunnat hejda den nedåtgående trenden. Högre ambitioner krävs för att stoppa förlusten och vända trenden i positiv riktning.
- Den biologiska mångfalden måste upp högre på agendan hos beslutsfattarna och bli lika viktig som klimatfrågan.

Rapporten har tagits fram i samarbete med Zoological Society of London, ZSL, som gjort indexet.

LIVING PLANET INDEX 2018

- ett mått på hur djurbestånden mår

**NEDGÅNG
MED 89 %**

**FÖR RYGGGRADSDJUR
I SYD- OCH
MELLANAMERIKA
JÄMFÖRT MED 1970**

Antalet ryggradsdjur i världen minskar snabbt. Siffrorna är så dramatiska att de är svåra att ta in. Bestånden av ryggradsdjur som däggdjur, fåglar, fiskar, groddjur och kräldjur har gått ned med 60 procent mellan 1970 och 2014. De mest dramatiska nedgångarna skedde på 1980- och 1990-talen. Det visar resultatet av den kartläggning som forskare på London Zoological Society gjort i Living Planet Index 2018, som är en del av WWFs Living Planet Report 2018. De främsta hoten mot arterna är kopplade till mänskliga aktiviteter.

Störst förluster i de tropiska regionerna

Living Planet Index har granskat 16 704 populationer av ryggradsdjur som representerar 4 005 arter. Här ingår däggdjur, fåglar, fiskar, groddjur och kräldjur. I hela världen finns över 60 000 arter av ryggradsdjur.

Förlusterna är tydligast i tropiska regioner. Alla värst drabbat är Syd- och Mellanamerika där nedgången är 89 procent jämfört med 1970. Sötvattenspopulationerna har globalt minskat med hela 83 procent på 44 år.

Living Planet Index har granskat 16 704 bestånd av ryggradsdjur som representerar 4 005 arter. Här ingår däggdjur, fåglar, fiskar, groddjur och kräldjur.

© Martin Harvey / WWF

Förlusterna är tydligast
i tropiska regioner.
Orangutangerna minskar
oroväckande i antal
när deras livsmiljöer
försvinner.

© naturepl.com / Anup Shah / WWF

1970-2014

ÄR TIDSPERIODEN SOM
LIVING PLANET INDEX
2018 BASERAS PÅ

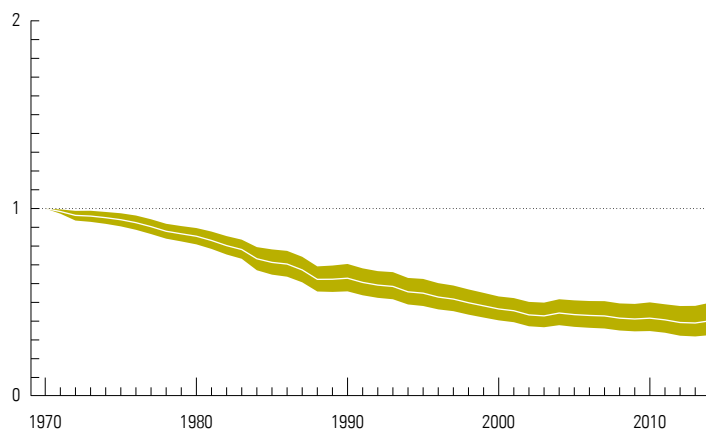
I Europa och på norra halvklotet skedde en drastisk minskning långt före 1970 till följd av jakt, utdikning av våtmarker och intensivt jord- och skogsbruk. Skydd, restaureringar och direkta stödåtgärder har efter det förbättrat läget för naturen och vissa arter, men i många fall utgår vi från mycket låga nivåer. En hel del återstår att göra.

2018 års Living Planet Index baseras på statistik från åren 1970 till 2014. Eftersläpningen i tid beror på att det tar tid att samla, bearbeta och publicera datamängderna.

Living Planet Index för hela världen. Basår 1970.

Konfidensintervallet mellan
de gröna linjerna är en
skattning av osäkerheten.

 Living Planet Index
– hela världen
 Konfidensintervall

BARA 1,5 MILJONER

ARTER ÄR BESKRIVNA AV VETENSKAPEN

Människan och tamboskapen dominerar planeten

För 50 000 år sedan hade människan knappt någon påverkan på jordens vilda däggdjur. Intensiv jakt på stora landdäggdjur, valfångst, miljöförstöring och intensiv boskapsuppfödning har totalt vänt upp och ned på detta.

Idag utgör vilda djur som elefanter, giraffer, tigrar och andra arter bara cirka fyra procent av alla däggdjurs biomassa räknat i vikt.

Människan står för 36 procent och vår boskap för hela 60 procent. Det visar en stor studie över världens arters biomassa i den vetenskapliga tidskriften PNAS 19 juni 2018. En liknande utveckling sker i fåglarnas värld.

70 procent av av fåglar är höns och kycklingar som föds upp av människor. Enbart 30 procent är vilda fåglar. Människan har utan tvekan tagit plats som den mest dominerande arten och vi har därför även ansvar för att inte förstöra vår planet.

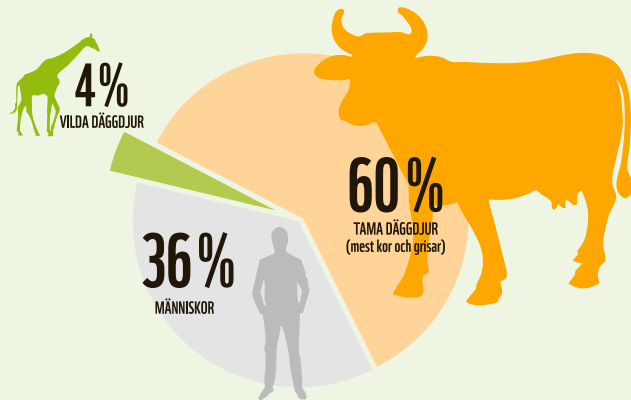
Det finns uppskattningsvis mellan 5 och 100 miljoner olika arter på jorden. Cirka 1,5 miljoner arter finns beskrivna av forskarna. Många känner vi inte ens till. Den största mångfalden av arter finns hos insekterna.

Intensiv jakt på stora landdäggdjur och valfångst, miljöförstöring och intensiv boskapsuppfödning har påverkat planeten negativt. Idag står vår boskap för 60 procent av världens biomassa och människan för 36 procent. Bilden visar boskapsuppfödning i norra Argentina.

VILKA HAR VI MEST AV - VILDA ELLER TAMA DÄGGDJUR?

Forskarna har beräknat biomassan (den totala vikten).

Källa: The Guardian / The Wizzmann Institute of Sciences (/ PNAS

© Jason Houston / WWF-US

NATUREN ÄR FANTASTISK

**125 000
MILJARDER**

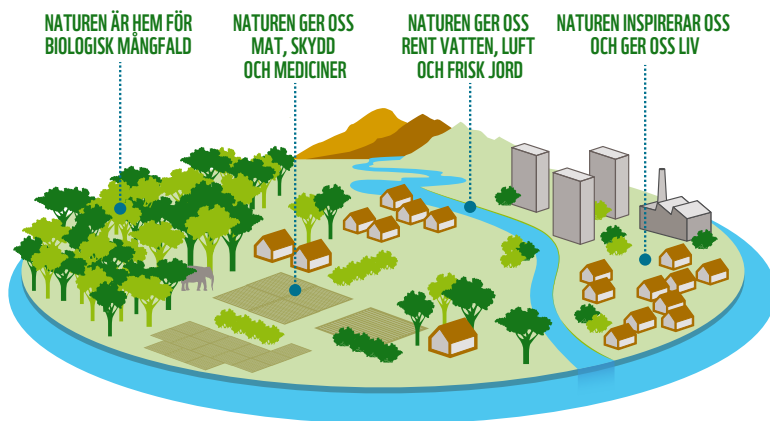
**DOLLAR ÄR VÄRDET
PÅ JORDENS EKO-
SYSTEMTJÄNSTER**

Vår ekonomi och hela samhället bygger på naturens ekosystemtjänster. Det är service som naturen utför spontant och som vi människor drar nytta av. Naturen tar upp koldioxid, jämnar ut temperaturen och bidrar till att blommor pollineras och att frön sprids. Vi får mat, rent vatten, syre, energi och mediciner – och platser där vi kan koppla av.

Allt det här har vi tagit för givet. Men människans nyttjande sätter hårt tryck på ekosystemtjänsterna. Vi måste nu sköta om och reparera ekosystemen för att säkerställa arternas och vår framtida överlevnad.

Värdet av ekosystemtjänsterna uppgår till svindlande 125 tusen miljarder dollar. Våra beslutsfattare ställs inför stora utmaningar i en tid när naturen och den biologiska mångfaldens sätts under allt hårdare press.

Naturens betydelse för oss människor

Biologisk mångfald, population och ekosystem

Vad är biologisk mångfald?

Med biologisk mångfald menas variationen inom och mellan gener, arter, naturtyper och ekosystem. Den biologiska mångfalden är "infrastrukturen" som bär upp allt liv här på jorden.

Vad är en population?

Begreppet population används när man talar om en grupp individer av samma art inom ett visst område. Det kan till exempel vara alla granar i en skog, alla elefanter på en savann eller ett visst fiskstim.

Vad är ett ekosystem?

Ett ekosystem är samspelet mellan allt levande och den miljö som finns på en specifik plats. Ekosystem kan vara stora och små, till exempel området kring en stubbe, en trädgård, en skog eller hela planeten jorden.

Några sätt att mäta förändringar i den biologiska mångfalden

Living Planet Index kartlägger trender inom populationerna av ryggradsdjur

Species Habitat Index mäter hur arternas livsmiljöer krymper

Biodiversity Intactness Index är en "hälsocheck" som visar hur mycket av de ursprungliga arterna som finns kvar. Indexet har gått ned från 81,6 procent 1970 till 78,6 procent 2014.

Red List Index (Rödlisteindex) från **Internationella naturvårdsunionen IUCN** visar förändringar i arters rödlistestatus utifrån risken att dö ut.

Rödlistan är den mest kända av världens bevarandestatuslistor och innehåller olika hotkategorier:

Akut hotad, Starkt hotad, Sårbar, Nära hotad och Kunskapsbrist

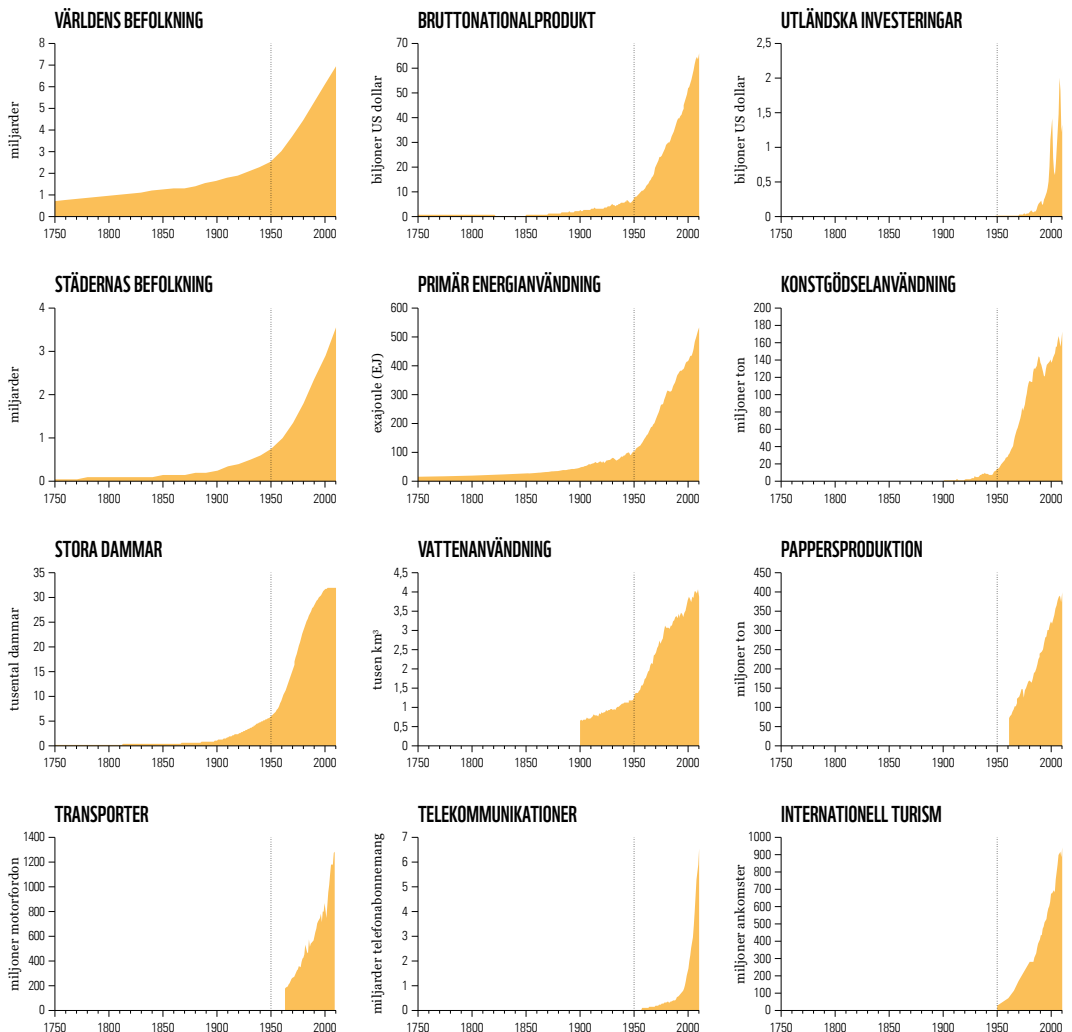

Vi måste nu sköta om och reparera ekosystemen för att säkerställa arternas och vår framtida överlevnad.

© Ola Jernersten / WWF

PÅ VÄG IN I EN NY TIDSÅLDER – ANTROPOCEN?

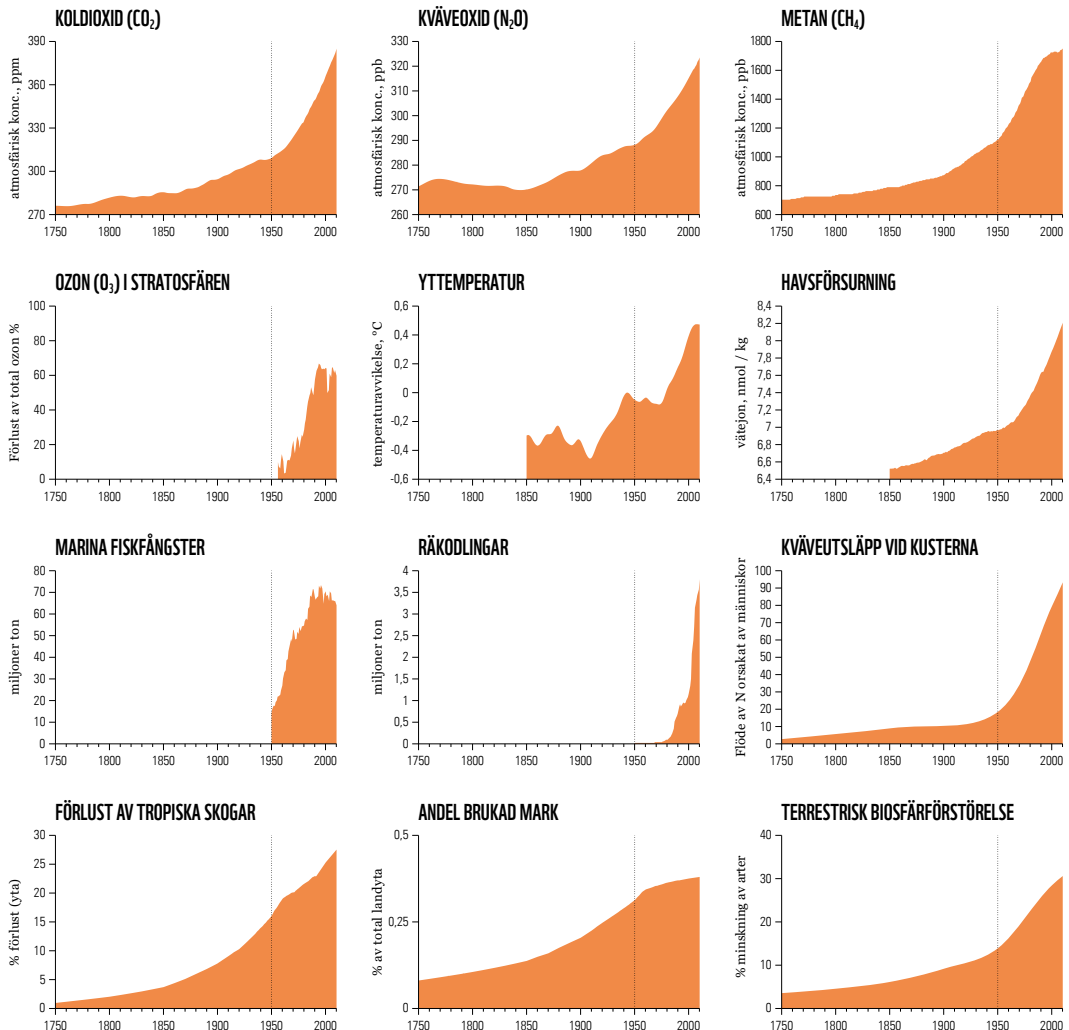
Antalet människor har ökat från knappt 800 miljoner vid 1700-talets början till drygt 7,6 miljarder idag (2018). Industrialiseringen och den snabba ekonomiska utvecklingen har påverkat både land- och havsmiljöer. Förbränningen av fossil energi har lett till stora mängder koldioxidutsläpp. Människans nyttjande har satt fysiska spår. Allt fler forskare menar att vi är på väg från Holocen till Antropocen, en ny tidsålder där människans avtryck syns geologiskt.

Den dramatiska förändringen

Människan har påverkat naturen under lång tid. Ett trendbrott skedde runt 1950 och tiden efteråt har varit en period av dramatisk och aldrig tidigare skadad förändring i mänsklighetens historia.

Klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald riskerar att underminera naturen och mångfalden som gjort människans fantastiska utveckling möjlig och som är basen för vår framtida överlevnad. De senaste årens larmrapporter kan vara ett tecken på att vi kan vara på väg in i ett sjätte massutdöende, menar allt flera forskare. Det som skiljer läget idag – från fem tidigare utdöenden – är att det är skapat av människan.

”I VÅR MODERNA URBANA VÄRLD ÄR VI OFTA LÅNGT BORTA FRÅN NATUREN. MEN VI VET ATT DEN ÄR NÖDVÄNDIG FÖR VÅR HÄLSA OCH VÅRT VÄLMÅENDE OCH DRIVKRAFTEN ATT SKYDDA OCH ÅTERSTÄLLA NATUREN ÄR STARK.”

VILKA ÄR DE STÖRSTA HOTEN MOT NATUREN?

“GEVÄR, NÄT OCH BULLDOZERS: DE GAMLA HOTEN FINNS FORTFARANDE KVAR OCH ÄR DE VIKTIGASTE ORSAKNA TILL FÖRLUSTEN AV BIOLOGISK MÅNGFALD OCH ARTER.”

Källa: Nature 2016.
Sean L. Maxwell m.fl.

I en stor studie 2016 publicerad i tidskriften Nature undersökte forskare de största hoten mot naturen och den biologiska mångfalden. I projektet tittade man på nästan 8 700 hotade (eller nära hotade) arter på Internationella naturvårdsunionen IUCNs rödlista.

De största hoten är förlust av livsmiljöer och överexploatering. Jakt, överfiske och skogsavverkning hotar tre av fyra rödlistade arter. Enbart jordbrukets utbredning hotar 60 procent av arterna. Flera av hoten samverkar och påverkar arter under olika delar av livet och på olika platser inom utbredningsområdet.

Invasiva arter som sprids via handel och fartygstrafik liksom föroreningar, dammar, bränder och gruvbrytning är andra hot. Klimatförändringar får en allt större roll och har nu en effekt på ekosystem-, art- och genetisk nivå.

Storskaligt jordbruk bidrar till att arters livsmiljöer minskar. Bilden visar odling av oljepalmer.

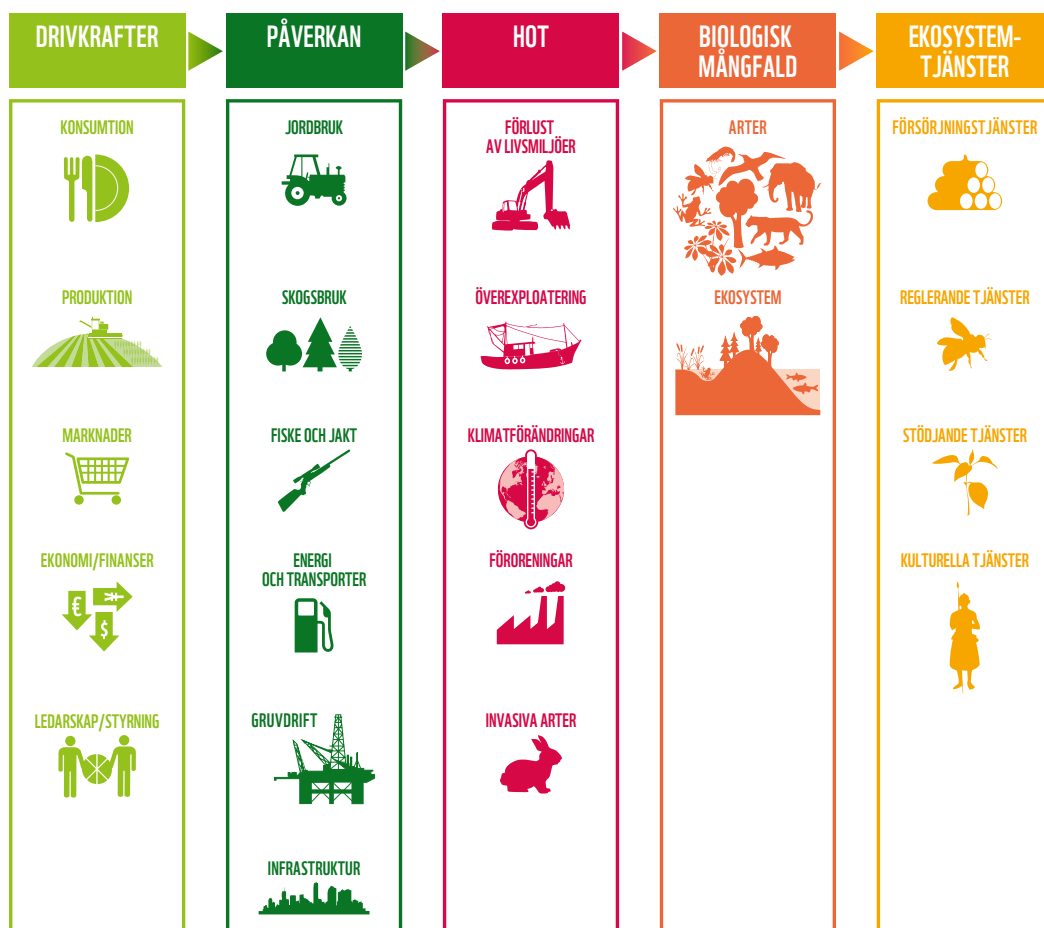
© naturepi.com / Tim Laman / WWF

Förlust av livsmiljöer på grund av jordbrukets expansion och överexploatering från jakt är några av de största hoten mot många arter, bland annat elefanter.

© Richard Barrett / WWF-UK

Hoten mot naturen och drivkrafterna bakom

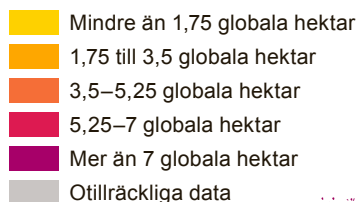

Den globala konsumtionen och vårt ekologiska fotavtryck

Vårt moderna sätt att leva i den rika världen präglas av en ständigt ökande konsumtion och tryck på naturresurserna. Under de senaste 50 åren har vårt ekologiska fotavtryck ökat explosionsartat. Det är ett mått på hur stor biologisk produktiv yta som krävs för ta fram allt vi konsumerar och ta hand om avfallet som bildas. Hälften av fotavtrycket utgörs av koldioxidutsläppen. Att skapa ett mer hållbart system kommer att kräva stora förändringar i både produktions- och konsumtionsledet.

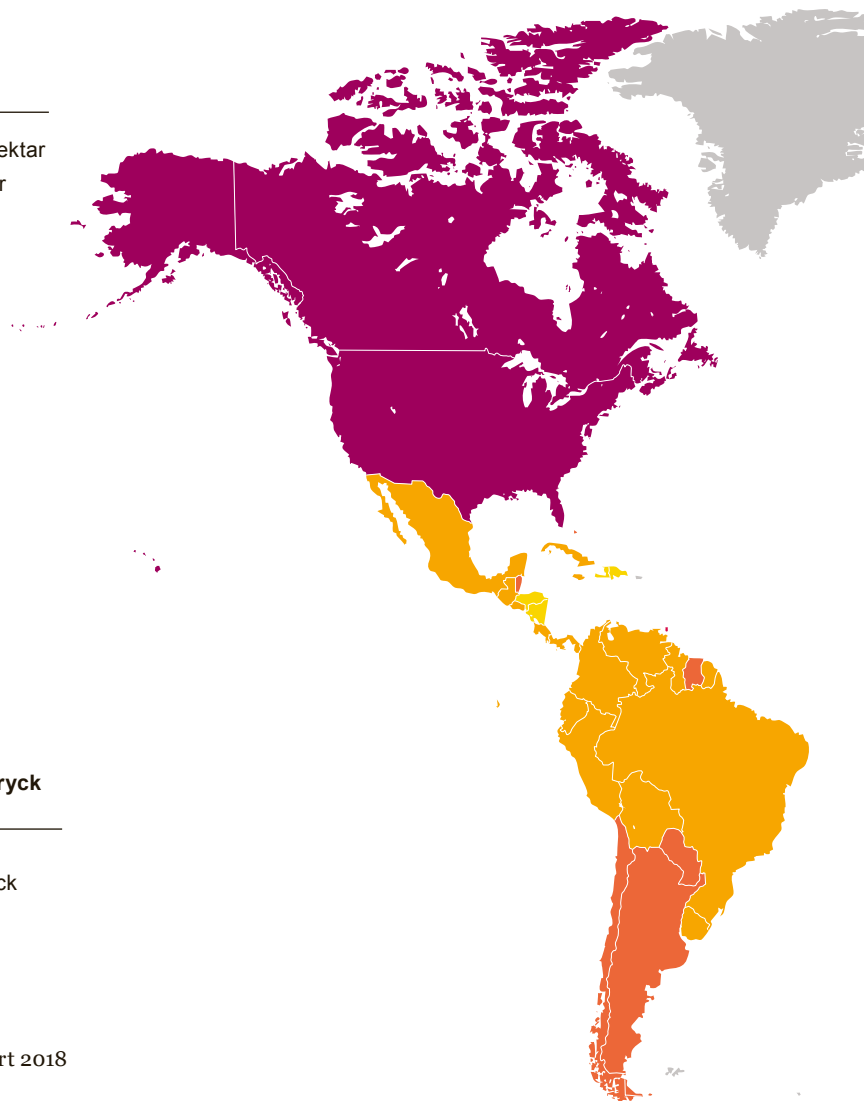
Man kan förenklat säga att vårt sammanlagda fotavtryck består av många små biologiskt produktiva ytor över jordklotet. Om alla människor skulle dela jordytan lika skulle varje världsmedborgare kunna använda högst 1,7 hektar. De rikaste länderna i världen har ett genomsnittligt fotavtryck per person på 6,1 hektar, medan de fattigaste ländernas fotavtryck är 1,1 hektar per person. Världssmedborgarens genomsnittliga fotavtryck är 2,8 hektar.

Färgerna visar regioner där invånarna lever på:

Ländernas ekologiska fotavtryck från konsumtion

Världskartan visar ländernas ekologiska konsumtionsfotavtryck 2014 och statistik från Global Footprint Network. Det baseras på produktion plus import från andra länder, minus export.

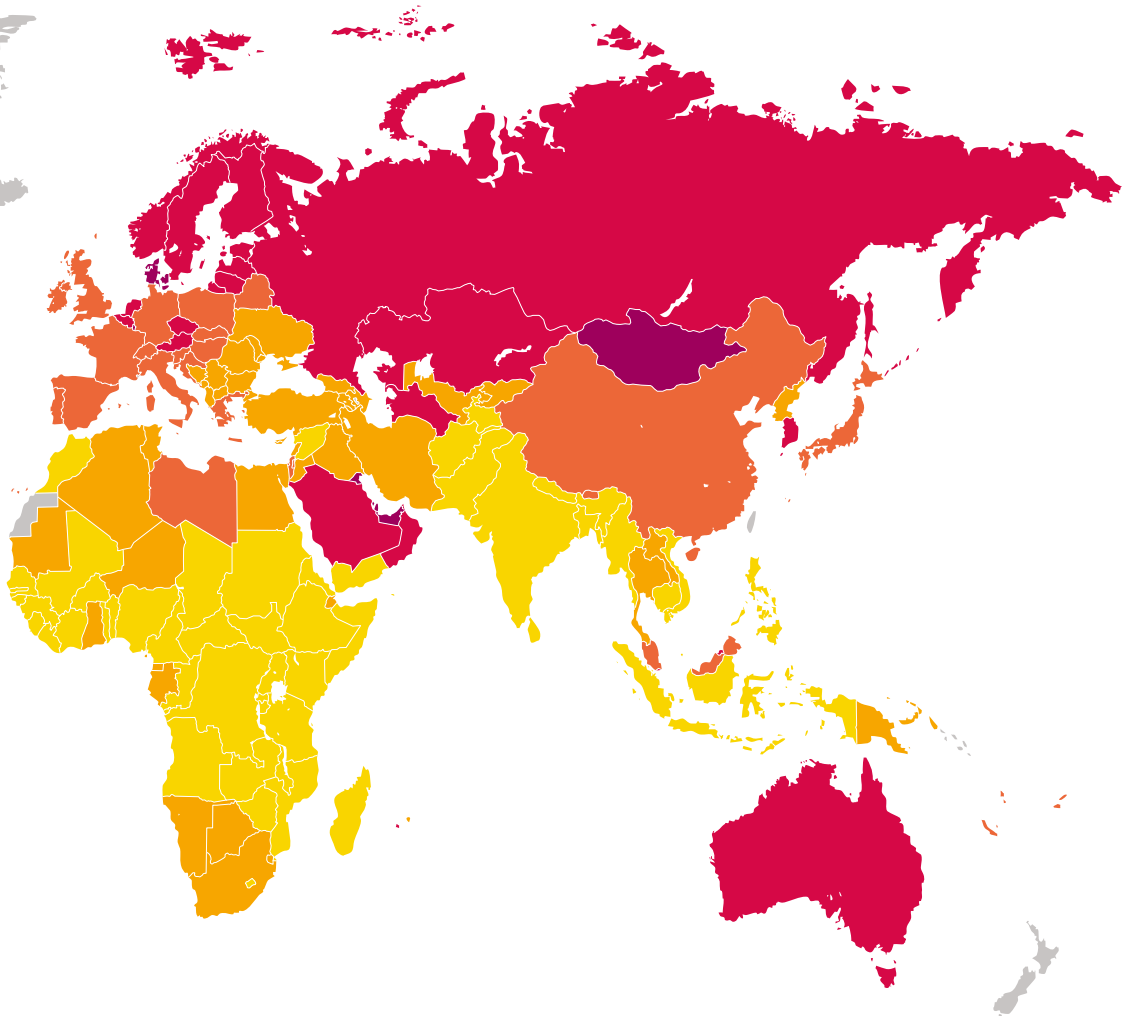

Enligt forskarnätverket Global Footprint Network lever genomsnittsmänniskan som om vi hade 1,7 jordklot – och svenskarna som om vi hade tillgång till 4 jordklot. Gränsen för att leva inom ramarna för en planet överskreds cirka 1970.

Överbelastningen av ekosystemen leder till minskade fiskbestånd, avskogning, torka, vattenbrist och jorderosion – liksom förlust av biologisk mångfald och ökad koldioxidhalt i atmosfären. För att minska fotavtrycket behöver vi ställa om till en fossilfri ekonomi, kraftigt minska matsvinnet, köttkonsumtionen och konsumera mer hållbart.

Regioner och länder som är mörkröda på kartan har störst fotavtryck (enligt 2014 års statistik från Global Footprint Network). Några länder som ligger i topp är Qatar, Luxemburg, Förenade Arabemiraten, Mongoliet, Kuwait, Danmark, USA och Kanada.

Sverige ligger på 14:e plats.

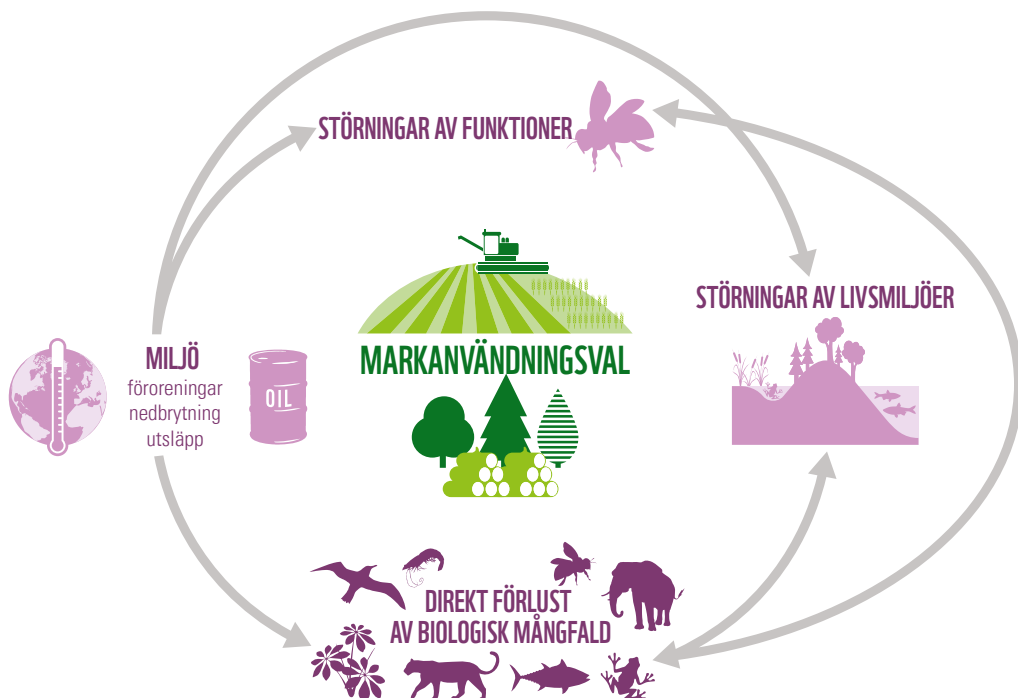
ÖKAD FÖRSTÖRELSE AV MARKOMRÅDEN I VÄRLDEN

ENDAST
1/4-DEL

AV JORDENS LAND-
YTA ÄR OPÅVERKAD
AV MÄNSKLIG
VERKSAMHET

I mars 2018 släppte FN-organet IPBES, som arbetar med frågor om biologisk mångfald och ekosystemtjänster, en rapport om förstörelse och restaurering av markområden. En slutsats är att världens konsumtion och befolkningsökning lett till att allt mer av jordens yta omvandlas till jordbruksmark. Forskarna fann att bara en fjärdedel av landytan är opåverkad av mänsklig verksamhet. Markområden har försämrats genom förändrad användning, föroreningar, avskogning, förlust av mångfald och utdikning. Vid år 2050 kan utvecklingen ha gått så långt att bara 10 procent opåverkad yta finns kvar. Att restaurera markområden kan vara dyrt i början men lönar sig ofta på sikt.

Markanvändningsval ur olika perspektiv

I Europa och på norra halvklotet skedde en drastisk minskning av arter och livsmiljöer långt före 1970 till följd av jakt, utdikning av våtmarker och intensivt jord- och skogsbruk.

© Ola Jernersten / WWF

40 %
AV AVSKOGNINGEN
STÅR DET
KOMMERSIELLA
JORDBRUKET FÖR

Kraftig minskning av våtmarkerna

Globalt är våtmarker särskilt påverkade. Beräkningar visar att 35 procent av världens våtmarker har försvunnit till följd av jakt, utdikning, odling och torvuttag sedan 1970.

Det kommersiella jordbruket står för 40 procent av avskogningen, visar en studie av 46 tropiska- och subtropiska länder. Det lokala jordbruket svarade för 33 procent mellan 2000 och 2010. Resten – 27 procent av avskogningen – orsakades av urbanisering, infrastruktur och gruvdrift.

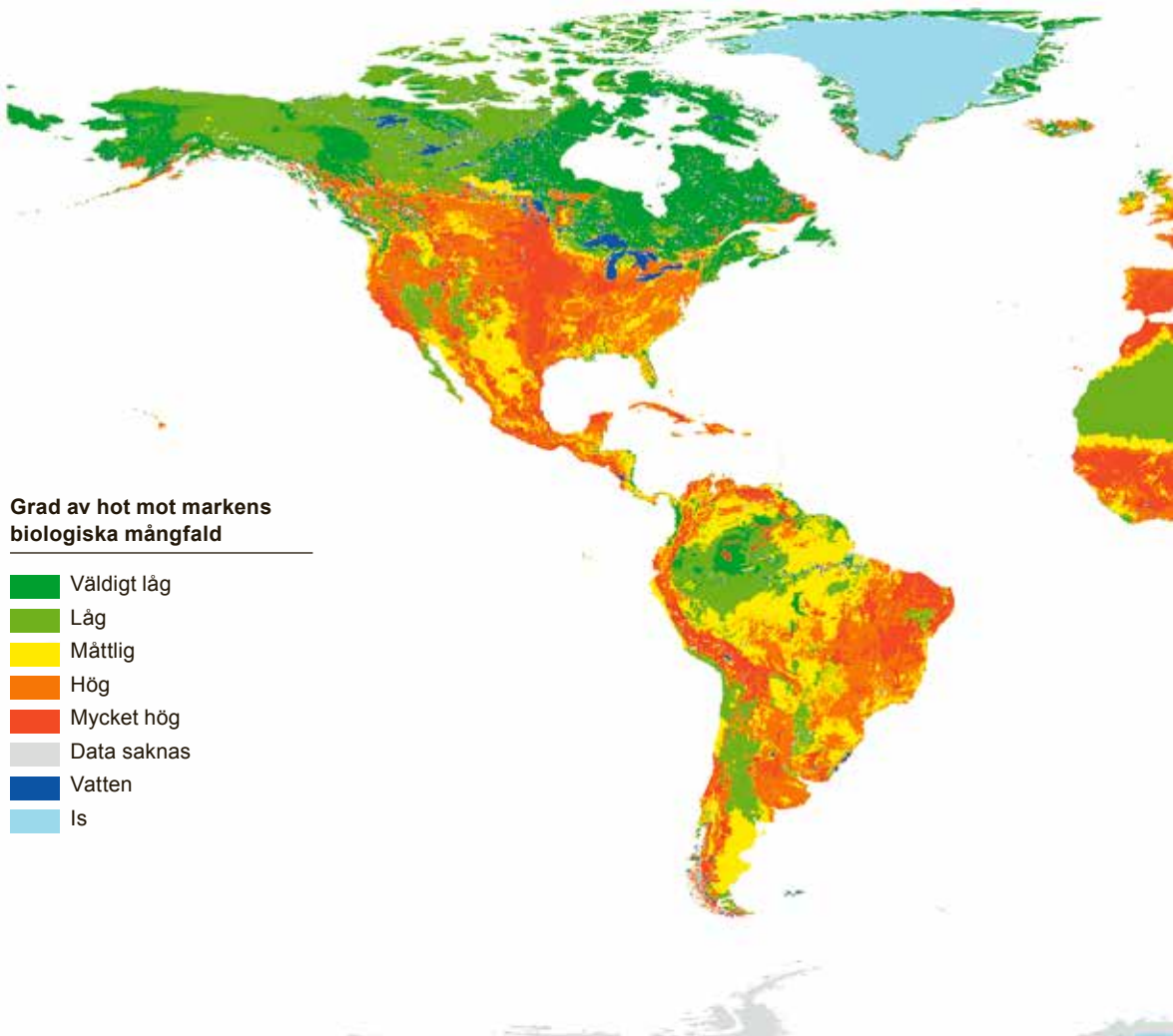
Arter och livsmiljöer påverkas

Negativa effekter av markförstörelse kan vara direkta förluster av biologisk mångfald, till exempel genom avskogning, försämring av livsmiljöer och ekosystemens funktioner. Det kan också vara indirekta effekter på miljön i stort som i slutändan påverkar livsmiljöerna. Enligt FNs klimatpanels IPCC-rapport om 1,5-gradersmålet (hösten 2018) krävs krafttag för att minska utsläppen av växthusgaser och undvika allvarliga konsekvenser för ekosystemen på jorden.

MARKEN MYLLRAR AV LIV

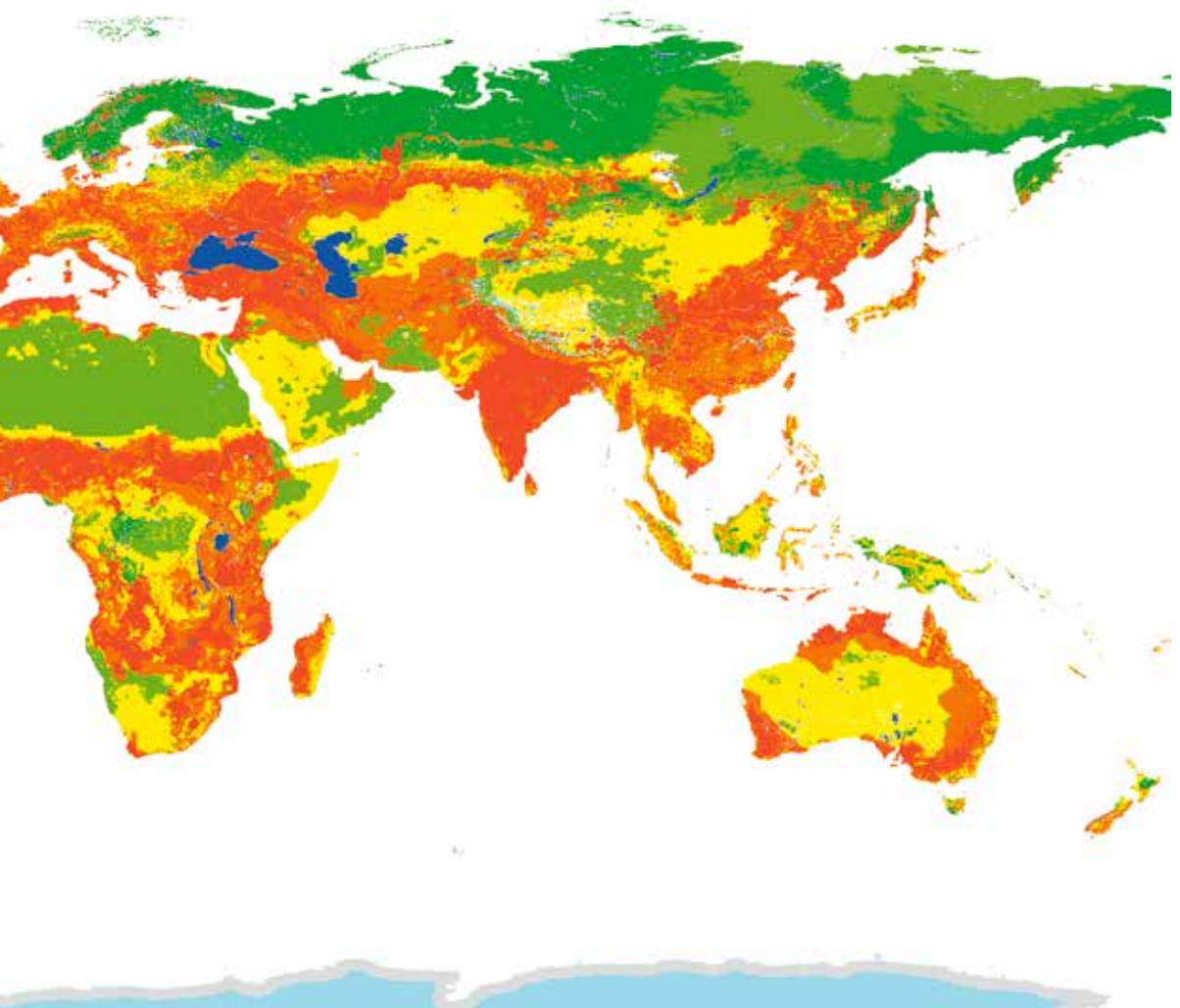
Våra jordar är fulla av liv. Ett enda gram jord kan innehålla miljoner bakterier och flera tusen arter. I en välmående jord finns ryggradsdjur, maskar, kvalster, insekter, hundratals svamparter och förmodligen tusentals bakteriearter.

De är livsviktiga för att reglera nödvändiga ekosystemprocesser, exempelvis kolsänkor som absorberar växthusgaser. Samtidigt fungerar de som näringsupptag för växter. Utan dessa mikroorganismer skulle skördarna i stort sett utebli. Men bara en bråkdel av dem är identifierade av forskarna och vår kunskap och förståelse för markens livsmiljö är begränsad.

Global Soil Biodiversity Atlas har kartlagt potentiella globala hot mot planetens biologiska mångfald som finns i marken. Ett riskindex har tagits fram utifrån föroreningar och övergödning, överbetning, intensivjordbruk, brand, jorderosion, ökenspridning och klimatförändringar.

Världskartan visar hur stora hoten är mot den biologiska mångfalden i marken (5 riskklasser, från väldigt låg till väldigt hög).

Utan pollinatörer får vi ingen mat!

Nästan 90 procent av alla vilda blommande växter är i behov av insekter och andra djur som hjälper till med pollineringen. Utan deras hjälp skulle många av oss inte längre kunna njuta av kaffe, choklad, frukt, grönsaker och andra livsmedel som är en del av våra dagliga liv.

Idag är 75 procent av de stora grödorna på jorden beroende av djur som pollinatörer. Lite förenklat kan man säga att var tredje tugga direkt eller indirekt är beroende av pollinerande bin. De pollinerande insekterna är framför allt 20 000 arter av bin men även flugor, fjärilar, getingar och skalbaggar. Fåglar, fladdermöss och andra djur hjälper också till.

Ekonomiskt ökar pollineringen det globala värdet av växtproduktionen med 235–577 miljarder dollar per år för odlarna. Även småbrukare är extremt beroende av den.

De pollinerande arterna har minskat stort i framför allt USA och nordvästra Europa konstaterar FN-organet IPBES i sin tvååriga studie som publicerades 2016. För att klara pollineringen i Kalifornien fraktas bisamhällen på långtradare mellan de olika planteringarna. Sjukdomar, förändrade livsmiljöer och bekämpningsmedel i låga doser kan slå ut humlor – och bisamhällen.

Stenhumlan (*Bombus lapidarie*) är en utbredd och ickespecialiserad humleart vilket gör att den är en viktig pollinatör av många olika grödor. Den är vanlig i hela Europa och på kulturmarker i södra Sverige.

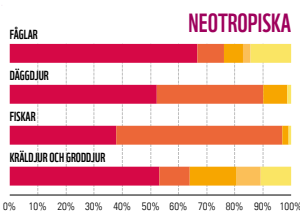
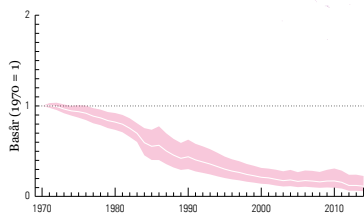
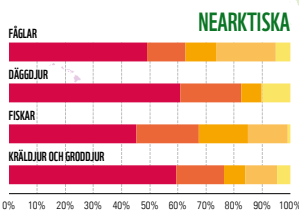
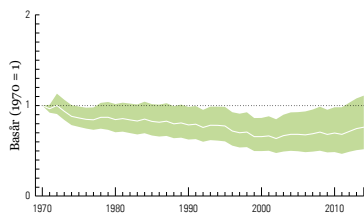
Hur ser hoten ut mot ryggradsdjuren runt om i världen?

Alla sötvatten- och landlevande populationer i Living Planet Index 2018 (LPI) kan knytas till sex större ekoregioner, där varje region har en egen artsammansättning (Olson *et al.*, 2001). Olika arter är inte slumpmässigt utbredda över jordklotet utan begränsade till vissa områden och miljöer. Ekoregioner ger oss en bättre förståelse för hur biologisk mångfald förändras i olika delar av världen och vilka hoten är.

Minskningen av bestånden av ryggradsdjur är särskilt tydliga i tropikerna. Den **neotropiska regionen** i Syd- och Centralamerika, har drabbats speciellt kraftigt. Där har bestånden gått ned med 89 procent jämfört med 1970. I den **nearktiska regionen**, som omfattar Nordamerika, Grönland, Grönland samt vissa delar av Mexiko, är minskningen 23 procent.

Hoten mot olika djurarter

- Förlust av livsmiljöer
- Exploatering och överutnyttjande
- Invasiva arter och sjukdomar
- Miljöförstöring
- Klimatförändring

NEARTISKA REGIONEN

Nordamerika, Grönland
och delar av Mexiko

NEOTROPISKA REGIONEN

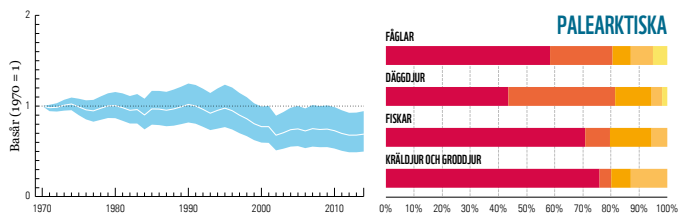
Mellan- och Sydamerika
samt Västindien

Jordens ekoregioner med olika artsammansättning

Ekoregionerna representerar stora delar av jordens landmassa som skiljs åt av oceaner, vidsträckta öknar och höga bergskedjor. Arterna har utvecklats i relativ isolering under långa perioder.

I **Palearktis**, som omfattar Europa, Asien norr om Himalaya, Nordafrika till Sahara och merparten av Arabiska halvön, har populationsminskningen varit 31 procent. Regionen har få utrotningshotade djur. Förstörelse och förlust av livsmiljöer har drivit nedgången. I de palearktiska och nearktiska regionerna började den biologiska mångfalden minska långt före 1970.

Förlust av livsmiljöer är utan tvekan de vanligaste hoten i alla regioner.

PALEARKTISKA REGIONEN

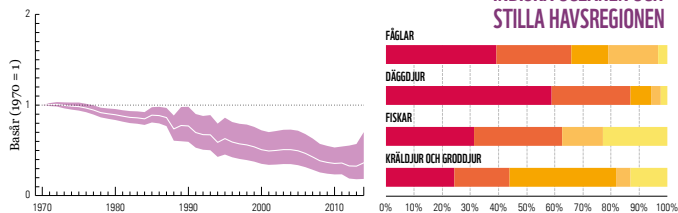
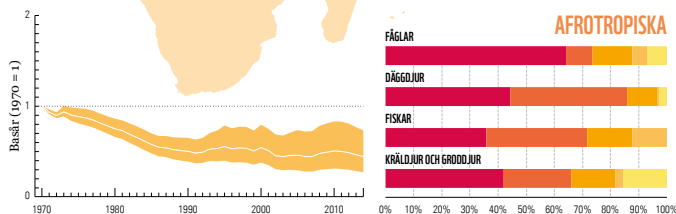
Europa, Asien norr om Himalaya, Nordafrika till Sahara och Arabiska halvön

AFROTROPISKA REGIONEN

Afrika söder om Sahara och delar av södra arabiska halvön

INDISKA OCEANEN OCH STILLA HAVSREGIONEN

Indien, Sydostasien, Australien och Oceanien

VI MÅSTE VÄNDA KURVAN UPPÅT FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD

Förlusten av djur, växter och biologisk mångfald fortsätter trots en rad ambitiösa globala avtal och överenskommelser. Vi kan inte fortsätta att utnyttja naturresurserna i samma takt som idag, eftersom naturen inte hinner fylla på förråden. Människans påverkan är enorm och vi har ett ansvar att förvalta den biologiska mångfalden på ett uthålligt sätt för att säkra framtiden för både arterna, ekosystemen och oss människor.

Nu behövs en ny färdplan för 2020–2050

Från idag och fram till slutet av 2020 finns det en unik möjlighet att agera. Det är då världens länder ska anta en rad nya mål för miljö vid ett par stora internationella konferenser för att sätta den framtida riktningen. Världen behöver en mycket mer ambitiös plan för att stoppa artförlusten och vända kurvan uppåt. Det menar en rad forskare och experter från University College i London, WWF i Storbritannien och Holland, FN, Zoological Society of London och Natural History Museum i London ("Aiming higher", Nature Sustainability, 14 september 2018).

Konventionen om biologisk mångfald, CBD, kom till 1993 och firar 25 år 2018 (se nästa sida). CBD-målen och FN-målen för hållbar utveckling slår fast de viktigaste ramarna för att skydda naturen och förbättra den biologiska mångfalden. WWF arbetar nu globalt med ett 50-tal andra organisationer, forskare och universitet under parollen "Vänd kurvan uppåt för biologisk mångfald".

1. Vi behöver tydliga mål

Vi behöver tydliga mål för att vända kurvan uppåt för biologisk mångfald från 2020 till 2050 – motsvarande Parisavtalets 1,5- och 2-gradersmål för klimatet.

2. Vi behöver komma överens om kraftfulla indikatorer och verktyg på global och lokal nivå, som till exempel IUCNs rödlista, Living Planet Index och andra index för att mäta den biologiska mångfalden.

3. Att enbart skydda områden räcker inte. Vi behöver identifiera och komma överens om de mest effektiva åtgärderna för att ställa om och använda naturen på ett hållbart sätt.

© WWF Intl./Jonathan Diamond/The Stand

ETT 50-TAL

ORGANISATIONER,
FORSKARE,
UNIVERSITET OCH
WWF ARBETAR
GLOBALT FÖR ATT
VÄNDA KURVAN
UPPÅT

25 ÅR 2018

I ÅR ÄR DET 25 ÅR SEDAN
FN-KONVENTIONEN OM
BIOLOGISK MÅNGFALD,
CBD, GRUNDADES

FN-konventionen om biologisk mångfald, CBD

Konventionen grundades 1993 och fyller 25 år i år.

Målen är att bevara och hållbart nyttja den biologiska mångfalden.

År 2010 antog världens länder en strategisk plan med 20 delmål fram till år 2020 (de så kallade Aichimålen). Beslutet togs i Nagoya, Japan, inom FNs konvention för biologisk mångfald. FN utlyste 2010–2020 till årtiondet för biologisk mångfald.

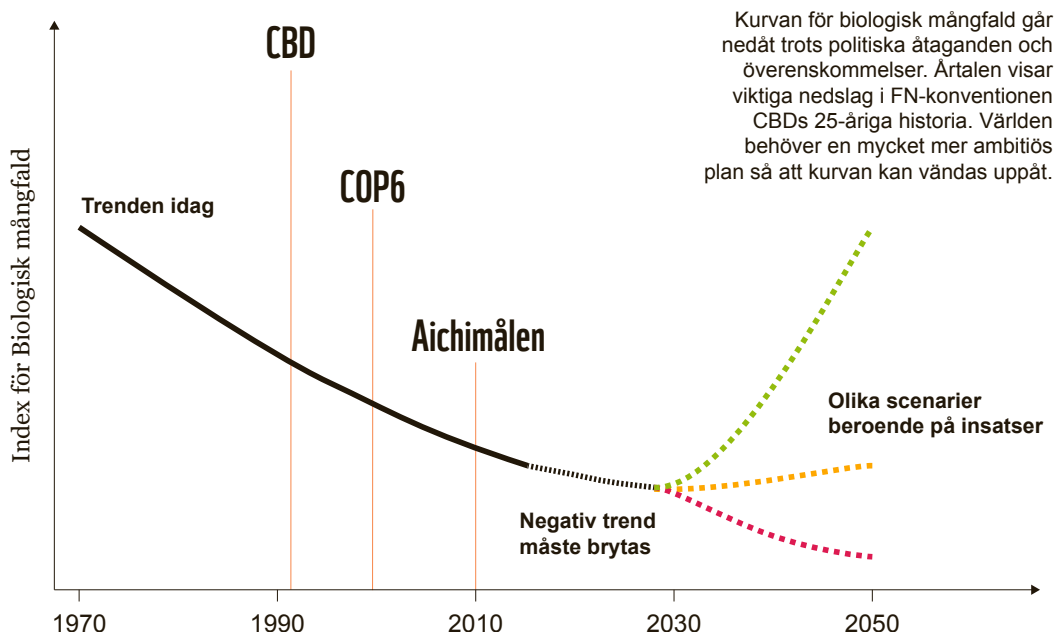
2020 ska 20 delmål nås, de så kallade Aichimålen.

Förlusten av biologisk mångfald ska hejdas så att ekosystemen blir motståndskraftiga och får god återhämtningsförmåga. Varje land ska sätta egna mål, anpassade efter nationella förutsättningar.

2050: Målet är att den biologiska mångfalden är bevarad och hållbart nyttjad så att ekosystemtjänster vidmakthålls för alla människor.

Svårt att nå målen: Mycket tyder tyvärr på att vi inte kommer att nå Aichimålen fullt ut 2020. Vi behöver en ny global rörelse där alla, såväl beslutsfattare som företag och privatpersoner, engagerar sig och bidrar till förändring.

Viktiga årtal och mål i det globala arbetet för att rädda natur och biologisk mångfald

HUR GÅR DET FÖR SVERIGES BIOLOGISKA MÅNGFALD?

**19,8
PROCENT**

**AV DE BEDÖMDA
ARTERNA KLASSAS
SOM RÖDLISTADE AV
ARTDATABANKEN**

Living Planet Index är en global kartläggning mellan åren 1970 och 2018. Det kan inte direkt brytas ned på svenska arter. Men vi ger här några ögonblicksbilder för arterna i Sverige från aktuell forskning.

I Sverige och på norra halvklotet skedde en stor minskning av mångfalden långt före 1970. Industrialiseringen ledde till utdikning av våtmarker och ett mer intensivt jordbruk, skogsbruk och fiske. Skydd, restaureringar, reglering av jakt och miljögifter och direkta stödåtgärder har efter hand förbättrat läget för naturen och vissa arter. För många arter utgår vi från mycket låga populationsnivåer och det ser fortfarande riktigt illa ut. ArtDatabanken har klassat 19,8 procent (4 273 av 21 600) av de bedömda arterna som rödlistade.

Fjällräven var extremt hotad i Skandinavien men gemensamma insatser i Norge och i Sverige visar att stödåtgärderna fungerar och nu ökar populationen stadigt.

(Källa: Interegprojektet Felles Fjellrev II)

© Tom Arnbom / WWF

© Ola Jennersten / WWF

Efter kraftfulla insatser har till exempel havsörnarna återhämtat sig.

**CA 70
PROCENT**

**AV SVERIGES LAND-
YTA TÄCKS AV NÅGON
FORM AV SKOG**

© Ola Jennersten / WWF

Trenden för storspoven i det svenska jordbrukslandskapet har varit negativ de senaste 30 åren. Bara under det senaste decenniet har den minskat med en tredjedel.

Få opåverkade naturmiljöer

Det finns knappt någon miljö i Sverige som är opåverkad av oss människor. Industrialiseringen av Sverige ökade trycket genom ett mer intensivt skogsbruk, jordbruk och fiske. Vattenkraften byggdes ut och endast fyra älvar är nu oreglerade och fria från dammar och kraftverk. Stora arealer våtmarker dikades ut i södra Sverige för att få mer åkermark. Detta ledde till att den totala mängden biologisk mångfald minskade i Sverige.

Positiv trend för vissa rovdjur och rovfåglar

Det fanns nog ingen som för femtio år sedan kunde drömma om den starka tillväxten av stora rovdjur som ägt rum i Sverige sedan 1970-talet. Även rovfåglar har haft en positiv utveckling. Kraftfulla insatser har lett till att havsörnarna har återhämtat sig efter att ha varit hotade av miljögifter på 1970-talet.

Tusentals rödlistade arter i skogen

Närmare 70 procent av Sveriges landyta täcks av någon form av skog inklusive kalhyggen. Ungefär 50 procent av landarealen är produktiv skogsmark som används främst för virkesproduktion. Jämfört med andra länder har Sverige skyddat en relativt liten andel av skogen för naturvårdsändamål. Så mycket som 60 procent av den produktiva skogsmarken har kalavverkats sedan 1950. Många livsmiljöer som är viktiga för växter och djur har krympt och isolerats från varandra. Det råder brist på död ved, riktigt gamla träd och variation i trädslag och åldrar och skogarna har blivit allt tätare och mörkare. Därmed har livsförutsättningarna för skogens växter, svampar och djur förändrats. Av skogens arter har 2 000 en så osäker framtid i vårt land att de rödlistats av Artdatabanken. Förlusten av värdefulla skogar i Sverige pågår fortfarande eftersom artrika miljöer fortfarande avverkas.

Tufft för många fåglar i jordbrukslandskapet

Jordbrukslandskapet har formats av mänsklig aktivitet under mycket lång tid. De senaste decenniernas snabba omvandling av odlingslandskapet har kraftigt förändrat livsförutsättningarna för fåglar, växter och insekter. I åkerlandskapet finns väldigt få områden som inte är direkt påverkade av det intensiva brukandet. De refuger som finns kvar är ofta så starkt påverkade av den omgivande markanvändningen att bara få konkurrensstarka arter trivs. Samtidigt är minskat brukande, färre jordbruk och ökande arealer av fleråriga gräsmarker andra hot.

Sånglärka, ortolansparv och storspov som kräver varierade livsmiljöer har det tuffast. Men det finns också arter som gynnas av den födotillgång som gröna grödor ger under höst och vinter. Hit hör framför allt gäss, svanar och tranor.

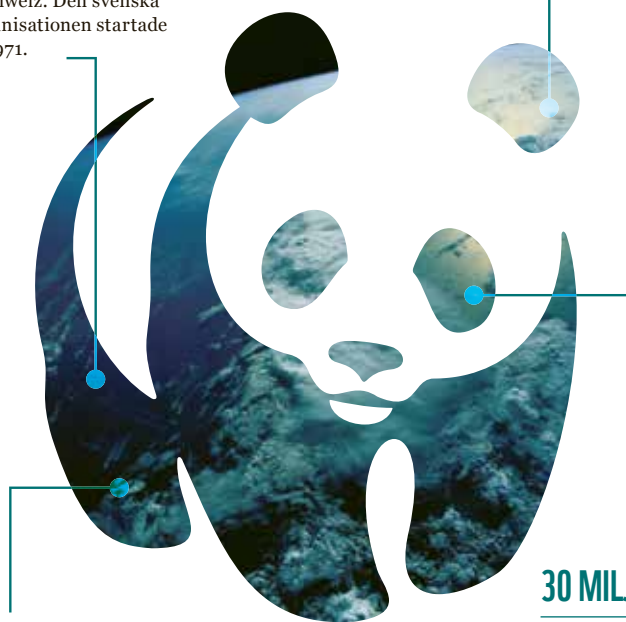
LIVING PLANET REPORT 2018

1961

WWF grundades 1961 i Schweiz. Den svenska organisationen startade år 1971.

100 +

WWF är verksamt i nära 100 länder på 5 kontinenter.

5 MILJONER +

WWF har mer än 5 miljoner supportrar, varav 195 000 i Sverige.

30 MILJONER +

WWF har mer än 30 miljoner följare i sociala medier och appar, varav ca 500 000 i Sverige.

	Därför finns vi För att hejda förstörelsen av jordens naturliga livsmiljöer och bygga en framtid där människor lever i harmoni med naturen. wwf.se
---	--

Världsnaturfonden WWF, Ulriksdals Slott, 170 81 Solna
Telefon 08-624 74 00. info@wwf.se, wwf.se

Ladda ner och läs hela rapporten på: wwf.se/lpr

Produktion: Odelius.se 2018 #18-1322.

Foto: Sid 1: 2007 Steve Winter / National Geographic Society. Foto baksida: NASA (bild i panda).